

Hétfői Híradó

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 kor. — fill.
Egyes példány ára 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
GÁMÁN DEZSŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kolozsvár, Gámán János örököse könyvnyomda.
Hirdetések díjszabás szerint.

III. évfolyam

1913 március 17.

11. szám.

Március 15.

Irta: Gyarmat B. János.

Köszöntlek! Aldva légy márciusi nagy nap,
Régi mult időknek ragyogó csillaga!
Az ébredő tavasz eljöveteledre
Árasszon fényt újra elárvult hazánkra.

Legyen egyszer öröm ezen a világon
Es szólaljanak meg az érces harsonák.
Pendüljön meg a lúr. Szálljon tova a dal.
Rezegesse meg a bércek koszorúját.

Gyújtson újra lángot az érző kebleknek
Sötét rejtekébe a dicsőség vágya;
Ragyogjon be az éj álmos homályába
A szent szabadságnak égő zsaráttnoka.

Legyen újra ünnep, mint volt akkor régen,
Mídon börtönöknek nehéz vas kapuja
Kinyíltott egy szóra a millió rabszolga
Figyelt a kobzóknak zengő himnuszára.

Mídon rónák ölen ez az árva nemzet
Főveget emelve büszgön imádkozott,
Mégunva a zsarnok uralom rabságát,
Kérte, könyörögte a szent szabadságot.

Es amire ez a koldus, árva nemzet
Börtönök sötétjén olyan régen vágyott...
E kis kuruc csapat, a magyar ifjuság
Kivívja majd végkép a szent szabadságot.

Derüljön ki az ég szegény hazánk felett
Es legyen még egyszer fény és világosság.
Zengjen minden kis rög örömmámorában
Ennek a nagy napnak ünnepi hozsannát.

Kongassállok meg az ősi várkastélynak
Fekete tornyában azt az ércharangot.
Arany-kalászt termő Alföld rónaságán
A vén tárogató harsogjon riadót.

Rákóczi, Bercsényi! Nagymajtényi sikon
Porba hullt zászlótok fölemeljük újra,
Es a kuruc csapat, a magyar ifjuság
Alatta indul el vérontó csatákba.

Ott, a messzi távol ködös homályában
Fehér lován vágjat a mi nagy vezérünk.
Keli föl álmaidból elalélt nemzetem,
Ki a sikmezőre, fényt, diadalt nyerünk.

Mert nem halt meg Kossuth, csak mese, csak álmom...
Márciusi nagy nap üzenetül hozta,
Mihelyt megszólal a harci kürtök hangja,
Eljő a turini szent remete újra.

Hatvanöt évvel ezelőtt! A ma élő nemzedék soraiban már csak kevesen vannak azok, akiknek megadta a sors azt a kedvezményt, hogy tanui lehetnek azoknak a kórszakos eseményeknek, amelyek Március idusán zajlottak le Magyarország fővárosában s a melyeknek gyorsan visszhangja kelt a Kárpátoktól le az Adriáig.

A legtöbbje a ma élő magyaroknak csak leírásokból alkotott fogalmat magának: vagy apáinak elbeszéléseiből szerezhel tudomást azokról az örökre emlékezetes, soha el nem emésztő történeti pillanatokról, a melyek Március Idusán megragadták a lelket s a melyekben milliók gyönyörködtek a szabadság fájának friss lombzatán.

Amikor a nemzet nagy lantosa,

mint egy ujkori Tyrtus föl rohant a Nemzeti Múzeum lépcsőzetére és elszavalta a «Falpra magyar»-t, a nemzet szive feldobogott s a honfiak lelke megilletődött a szabadsági égi szózatának zsolozsma hangjaitól.

Ma 65 éve már, hogy az első hajtás kibomlott a szabadság fáján. A Petőfi lelke szöktette ki rajta az első rügyet.

Attól fogva a magyar ennek a napnak az emlékét év-év után hazafias ünnepségek között üli meg. Az lenne az ujjabb nemzeti veszedelmünk, ha megszűnnénk lelkesedni Március Idusáért s ha valaha a felejtés fátyola födné el előlünk a nagy napnak emlékét.

Március Idusa egyik legnagyobb erőssége nemzeti létünknek s egyben biztosítéka a fennmaradásunknak is.

Addig, amíg ennek a nagy napnak az emléke eleven életet él a szivekben, addig a magyar büszkén vallhatja magát Árpád nemzetének.

A mi ujjabbkori történelmünk kezdő korszaka nyílt meg március 15-én. Ezt a történelmet folytatnunk kell minden egymást felváltó esztendőben.

Am, ne csak az emlékezetnek áldozzunk. Igyekezzünk ugy is élni és ugy is cselekedni, mint a hogy a nagy napok hősei éltek és cselekedtek. Az életünkkel és a cselekedeteinkkel kell bizonyosságot tennünk arról, hogy az Eszme él, az Eszme éltt s mennél messzebb haladunk az idők során, annál elevenebben lüktel szívünkben az elmulhatatlan, az eltörülhetetlen tanúsága — Március Idusának.

Leszállított olcsó árak!

DOBÓ ALBERT ékszerész Kolozsvárt, Mátyás király-tér 15. (volt Husznik üzlet).

Telefon 842. Ékszerek, órák, ezüstneműek stb. tárgyak leszállított árak mellett. Telefon 842

Megnyílt

az **Unió** gőzmosógyár 4-ik számú gyűjtő üzlete

Kossuth Lajos-utca 1-ső szám alatt.

„Kristály”
Gőzmosó gyár
Kolozsvár
Telefon 500.

Gyűjtő-telepek

1. Kis-utca 72. (Gyári központ.)
2. Széchenyi-tér 6. (Bréver-ház.)
3. Monostori-ut 2. (Ákontz-ház.)
4. Deák Ferenc-u. 9. (Rueska-ház.)
5. Jókai-utca 2. (Rhédey-ház.)
6. Ferenc József-ut 7. (Ferenc J. szálloda).

Ruhafestés
Vegytisztítás
Gőzmosás

**Allandó
2 kocsi
járat.**

Hová teszik?

Városatyák szaporítása.

Van-e valami szükség arra, hogy Kolozsvár város törvényhatósági bizottságának a tagállományára főlzaporítottassék?

Egyik oldalról azt mondják, hogy Kolozsvár törvényhatósági bizottsága mai összetételében nem áll annyi tagból, mint amennyiből a felszaporodott népesség számarányának megfelelően és a törvény szerint is megilletné.

Annak idején a tanács kiszámította, hogy Kolozsvár város törvényhatósági bizottságának a 60 ezer lélekszámnak megfelelően valójában 240 tagból kellene szervezve lennie, tehát éppen kétszer annyinak, mint a menynyi jelenleg helyet foglal benne.

A törvényhatóság ez irányban már határozatot is hozott, melyben kimondta, hogy a taglétszámot felemeli.

A belügyi kormány ezt a határozatot elutasította.

A törvényhatóság ez ellen a közigazgatási bíróságnál keresett jogorvoslást.

Erre a napokban érkezett meg a közigazgatási bíróság végzése, amely azt tartalmazza, hogy a belügyi kormány által emelt hatásköri kifogás alapján az ügyet visszateszi a belügyi kormányhoz.

Eddig tart ennek az ügynek a historikuma.

Már most arra kell gondolni, hogy azzal a vitathatlan joggal, mely szerint a törvényhatósági bizottság tagjainak számát a népesség arányához képest felemeljük, tanácsos-e és szükséges-e minden körülmények között élni.

Hát először is joggal megkövetelheti a törvényhatóság minden tagja, — legyenek 112-en, mint most, vagy 240-en, mint a jövőben, — hogy abban a teremben, ahol a város közdolgoit intézik, valamennyien helyet foglalhassanak, vagyis, hogy helyhez juthassanak. Már most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy amennyiben idők során tényleg 240-re szaporodik fel a taglétszám, ugyan miféle teremben tudnak valamennyi részére helyet adni. Tudvalevő, hogy a mai közgyűlési teremben éppen csak 120 ülőhely van. Hát, hogy ültetnek oda 240 embert? Mert megesshetik, hogy valamennyi megjelenik a gyűlésen, az eredmény az volna, hogy fele kiszorulna a közgyűlési teremből. Hát akkor voltaképp mért szaporítani fel a városatyák számát, ha még elhelyezni sem tudják őket?

Azt hisszük, legokosabb dolog volna egyelőre letenni a létszámemelés gondolatáról, s elraktározni az egész ügyet arra az időre, amikor az új városháza (?) kiépül, abban azután lehet majd akkora teremről gondoskodni, a

melyben esetleg 240, vagy egy új építkezéssel 300 városatyája is elhelyezkedhetik.

Ettől eltekintve azonban az is megfontolandó, hogy 240 városatyája ből-esebben fogja-e a közdolgoikat intézni, mint ahogy ezt ma 120 eselekszi.

Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a bölcsesség nem igazodik mindig a nagy numerusok szerint és sokszor tíz emberben nagyobb adagban jelentkezik, mint amennyi 240 lélekben együttesen felhalmozódhatik.

Ez így van!

Az Emke dolgai.

A kulisszák mögül.

A Dózsa Endre ismeretes indítványa s a főtitkárnak azzal foglalkozó vaskos rőpirata egyre nagyobb hullámokat ver fel nemcsak a közvéleményben, hanem az Emke vezető embereinek körében is.

Egy dolog bizonyos, hogy Dózsa Endrének az Emke kebeléből való kiválása nem egyetlen következménye marad annak a helyzetnek, mely a Dózsa-féle indítvány következtében előállott s melyet a főtitkár rőpirata alaposan kiélezett.

Alapos értesülésünk van ugyanis arról, hogy az Emkének egyik legnagyobb fajsúlyyal bíró és legtekintélyesebb vezérembere *Fekete Gábor* v. b. t. t. kir. táblai elnök, az Emke egyik

totóság fáj, az előkelőktől, gazdagoktól meg nem osztott bánat, nyomorúság...

Egy napon tán egy óra hosszat beszélgetnek.

— Hogy hívják a leányát? — kérdi a hercegné.

— Victorine.

— Szép név.

— Hát az öné, asszonyom?

— Geneviève.

— Oh, be szép neve van — véli az ujságárusnő.

Es így tovább. Alig, hogy befordul a cimeres kocsi az utcába, az ujságárusnő odafut. A hercegné gyorsan beszél, elmondja reményeit, az asszony lelkendezve panaszkol, hogy még ma se tudják az orvosok az igazat. És nincs társadalmi különbség, nincs hercegné és egyszerű munkás-asszony. Két női lélek, két anyának a lelke beszél vigasztalón, megértőleg.

A rossz híreken elsírnak, a javulás reményeket ébreszt.

— Ha meggyógyul a két gyermek, összeismertetjük őket — szól egy napon a hercegné.

A szegény ujságárus asszonyt meg-

T A R C A.

Anyák lelke.

Irta: Sigaux J.

Minden délből pontosan találkoztak. Az egyik pillantása révetegen továsiklott, a másik vizsgálódott, tisztelettel tekintve; ámde mégis találkoztak. Az öreg Páris régi utcáin, a Saint-Sulpice templom körül. A cimerral ékített család batár, amely az istenfő, jámbor hölgyet az ódon templomba vitte, megállt egy percre az ujságos bódé előtt. A kocsi megrántotta a spanyol lovak gyeplőjét, az inas fűrgén leugrott, megvette a képes lap déli kiadását és tisztelettel átadta urnőjének.

Igy köszöntötték egymást naponta a hercegné és az ujságos asszony. Am ha az utóbbi észre is vette a hercegné elborult tekintetét, a hercegné viszont sohasem látta meg, milyen szomorú, kétségbeesett az asszony tekintete már hetek óta.

Az ujságárus nő elgondolta: Szegény urnő! Istenem, hát annak mi lehet a baja?

Hát annak! Mert neki, a földhöz

ragadt szegény teremtesnek már egész télen meg volt a baja. Egyetlen leánykája nagy, szinte halálos beteg. Talán az ő gyermeke is beteg! Vélt a nő. Nem-e a kétségbeesett anya szeme lábad ki könybe, templomból jövet tegnap délből. Oh, az anya lelke felismeri azt rögtön. Oly alázatos, oly megtört volt a hercegné tekintete. Oly más, oly szokatlan. A kis fekete ruhás asszony elgondolkodott. Fájó szívvel nemcsak a maga gyermekét siratta, de az idegen anya idegen gyermekéért is sajtolt a szíve.

Délből, tán először életében, vette észre a hercegné az ujságárus asszonyt. Tán a megértő, fájdalmas nézése tette. Jóakaró kezlegyintéssel odaintette az asszonyt, az elpanaszolta a bajait; a hercegné is könyekre fakadt és ő is elmondta a maga baját. Nem, nem csalt az anyai lélek, a hercegné leánykája, gyönyörű, egészséges leánykája beteg. Fekszik; lázas, nem eszik, a doktorok, a szülők kétségbeesnek...

Naponta megáll a kocsi. Mind hosszabbban beszélget a hercegné a nép egyszerű gyermekével. Ugy véli, menynei sugallatnak enged, ha elpanaszolja a maga bánatát. Hisz csak a kiválasz-

Reményik L. és fiai utódai
Deák András és Tsa
vasnagykereskedése KOLOZSVÁR

Vasszakmában vágó
ékek

legjobb és legnagyobb bevásárlási helye.

Kalló és Moldvai Kolozsvár,

mű-butor, portál és épület-asztalosok Majális-utca 10. szám alatt.

alelnöke közelebről szintén beadja a lemondását alelnöki állásáról*, amelyet még több vezető férfiúnak a kiválása fog követni. Hogy ezek a kiválások mennyiben válnak az Emke hasznára azt tán még a főtitkár ur sem tudná semmiféle bibliai idézetekkel megmagyarázni, ám azzal minden elfogulatlan ember tisztában lehet, hogy az Emkének semmi sem okozott eddig nagyobb erkölcsi kárt, mint a mit az Emke főtitkára idézett fel azzal a viselkedésével, amelyek eredménye éppen az Emke leghűbb és legbuzgóbb harcosainak teljes elkedvetlenedése és az egyesület kötelekeiből való kiválása.

Más oldalról arról is van értesülésünk, hogy az Emke igazgató választmányának több alapító és választmányi tagja közelebről rendkívüli ülésre akarja összehívni a választmányt, hogy részben ezekben a kiválásoknak, részint annak az ominózus főtitkári röpíratnak a dolgaiban tanácskozzanak. Mindenesetre tenni kell ez érdeken valamin, mert ha így haladnak a dolgok, minden vonalon kitör az elkedvetlenedés és minden vonalon új sebhely képződik az Emke testén. Ezt a riasztó és bomlasztó folyamatot s főleg az azt előidéző okot (legyenek azok személyiek vagy tárgyiak) feltétlenül meg kell állítani, mert abban komoly veszedelmek jelét kell látni, ha a legelkessebb vezérek egyenként és egymásután válnak ki az egyesület kötelekeiből.

* E sorok írása óta a lemondás már megtörtént. Szerk.

remegtetni a jóságos, szeretetreméltó gondolat. Szóltanul köszön.

Geneviève kisasszonyka láza csökken. A nagy, egészséges gyermek erőteljesen küzd meg a betegséggel. Jobban van. Javulását jelzik a hercegné napról-napra rövidülő beszélgetései. A címeres batár mind kevesebb időt tölt a bódé előtt. Egy reggelen már megint csak az inas ugrik le a bakról, a hercegné csak a fejével bólint. A kis kisasszonyka biztosan meggyógyult. Az egyik lélek újra elszállt, nagyvilági urinó lett belőle. Mind a kettő úgy véli, a mult sose is volt, ismeretséjüknek vége, ismét idegenek.

A szerényebb néposztály bir egy előnyvel az előkelőbbek felett. Ismeri a csendes megnyugvás érzetét. Az asszony az újságok százai mögött kihajol, majd szépen, nyugodtan leül.

Szeretném, ha gyermekeink ismernek egymást... gondolja. Oh, ő tudja jól, hogy Victorine, az újságárusnő sápadt leánykája és Geneviève, a viruló kis hercegné, sosem fogják egymást ismerni.

Különbéle magyarázatokat fűznek nemcsak a külső emberek, de maguk a választmány és egyesület tagjai ahhoz a tényhez, hogy a március havi rendes választmányi ülést kifejezetten azon megokolás mellett halasztotta el a titkári iroda a jövő hónapra, mert gr. Béldi Ákos elnök most gátolva volt a megjelenésben.

Hát méltán kérhető mindenki, hogy tulajdonképpen miért van az egyesületnek négy alelnöke, ha rendes üléseket csak azért halasztanak el, mert az elnök nem vehet részt azon. Hát az alelnökök tulajdonképpen mire valók?

Mindenki úgy tudja és az alapszabály is azt írja elő, hogy az alelnökök helyettesítik az elnököt. Hát akkor miért nem kérték fel valamelyik elnököt például a Kolozsvárt lakó Fekete Gábor a vál. ülés vezetésére?

Hiszen az elnöklés nincs kötve zárólag a gr. Béldi Ákos személyéhez s ha ő nem vehet részt valamely ülésen (pláne mióta Budapesten lakik) ott vannak az alelnökök, ezek éppen olyan joggal bírnak, mint Béldi gróf. Vagy, itt is van valami a — hát-
térben?

Hogy építünk mi?

Uszoda, vásárcsarnok.

Némelykor, amikor Kolozsvár város dolgai felett gondolkozunk, lehetetlen meg nem riadnunk sok olyan dologtól, ami különben átment az illetékes retortákon és még is érthetetlen marad.

Szó van egyebek között egy téli nyári uszoda, vagy népfürdő építéséről.

Természetesen ezt az építményt is olyan horribilis költséggel akarják létesíteni, hogy mindenkinek méltán el lehet a kedve ennek a különben szükségesnek tartott létesítménynek a gyakorlati kivitelétől.

Mi magunk is szükségesnek és hasznosnak is tartjuk egy uszodának, jobban mondva egy népfürdőnek a berendezését, ámde mihelyt arról van szó, hogy a mérnöki hivatal tervet és költségvetést készítsen, akkor rendszerint akkora költségelirányzati összeg kerül ki, hogy az eszmének máskülönben igaz barátjai is megrémülnek tőle. Hiszen például ebbe az uszodába is bele akarnak építeni közel 300 ezer koronát.

De hát gondol-e valaki arra, hogy ez a koldus város honnan szedi majd azt a 300 ezer koronát és a várható bevételek hányad részét fogják fedezni az építési tőkének?

Lám csak ez a vállalkozás is azon fog meghiusulni, mert luxus módra és fölös költséggel akarják azt megépíteni és természetesen — kölcsönpénzből. (Hát még nincs elég adósságunk?)

Itt van a vásárcsarnok dolga. Ezt meg éppen másfél millió korona költséggel akarják megépíteni.

De hát az Eg szerelméért, hát Kolozsvárt már semmit se lehet létesíteni milliókon alul?

Hát nem-e abszurd dolog az, egy vásárcsarnokot másfél millió korona költséggel tervezni?

Hát ki tett és milyen számításokat arra, hogy ha ezt a rengeteg pénzt befektetik abba az épületbe, — abban a hitben, hogy az haszonhajtó vállalat, — hát a várható bevételek milyen hányadát fogják fedezni a befektetési kölcsön tőkének?

Aztán a tervező mérnöknek a tervezésért és ellenőrzésért nem kevesebb, mint 24 ezer koronát akarnak adni.

Hiszen az az ur városi mérnök, az rendes fizetést kap, annak az a kötelessége, hogy tervezzen és ha szükség, hát azt hivatalból ellenőrizze.

Hát akkor miféle címen igényel 24000 korona külön jutalmat, vagy pláne: munkadíjat?

Ime: így, építünk mi!

Técsi József

tyukszem és benőtt köröm
műtőterme Kolozsvár,

Mátyás király-tér 26. sz.

Telefonszám 715.

Szegedy Imre Zöldfa

szállodája és étterme,

KOLOZSVÁR, Radák-utca 3. szám.

A helyi és vidéki közönség kedvenc találkozója. Havi abonoma, olcsó szobák, mindennap cigányzene, erdélyi fajborok. — Fogatok részére kitűnő istálló villanyvilágítással

x Zsebkések, ollók, borotvák, stb., szemüvegek, orrcsipesek, színházi és tábori látszővek, hőmérők, vivőeszközök, párbajfegyverek, revolverek nagy választékban és csakis elsőrendű minőségben kaphatók: Kun Mátyás Fia műköszörüs, késes, kardműves, látszerész és műszerész üzletében Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 2. szám. «Szandrik» Alpakka evőeszközök eredeti gyári áron.

x Fogorvosok figyelmébe ajánljuk Hadinger S. Ede foglaboratóriumát.

Jó bort olesón csakis

Guttman Márton bormagykereskedőnél

Honvéd-utca 6-ik szám

lehet kapni. Valódi fajborok s már 5 literenként haza szállítanak. — Rendelni telefonon (853. sz.) is lehet. — Borok tisztaságáért szavatol. — Vizsontelárusítóknak tetemes árkedvezmény. — Vidékre 50 literen felüli rendeléseknél 20 Koronával olesőbb hektoliterenként. Iroda: Eperjes-utca 2. Pince: Honvéd-u. 6. Levelek Eperjes-utca 2. sz. alá címzendők.

HIREK.

— **Március 15-ike.** Kolozsvár hazafias közönsége ezuttal is régi hagyományos szokásához híven ünnepelte meg márc. 15-ikének emlékeztétét. A város külső képén is meglátszott az, hogy a lakosság nemzeti ünnepet ül. A legtöbb magánházon és középületeken nemzeti zászlókat tűztek ki. Az üzleti kirakatokat trikolordisz élénkítette. Az ünnepségben részt vettek az összes iskolák a maguk hazafias ünnepélyeikkel, ezenkívül különböző egyesületek is rendeztek ünnepélyeket. Az egyetemi ifjuság a Mátyás király szobránál és a Petőfi emléktáblánál áldozott a nagy idők emlékének. A március 15-iki bizottság a vigadóban rendezett nagyszabású emlékünnepeket, melyet este a Kossuth-asztaltársasággal közösen rendezett ünnepi lakoma fejezett be.

— **Virágvasárnap.** A husvétii nagyhetet bevezető Virágvasárnap alkalmából Kolozsvár összes templomaiban vasárnap délelőtt az előirt szertartások között végezték az egyházak papjai a barkaszentelést. A főplébánia templomban az isteni tiszteletet és szertartásokat nagy papi segédlettel dr. Hirschler József plébános, a szentferenczenieknél P. Trefán Leonárd házfőnök, a szentpéteri plébánián dr. Balázs Ferenc plébános, a minoritáknál a házfőnök végezték. Minden templomban nagy számú ájtatoskodó közönség vett részt az ünnepélyes isteni tiszteleteken.

— **A főispán Gyaluban.** Gróf Esterházy Kálmán főispán a husvétii ünnepeket Gyaluban foagja tölteni, ahová már a múlt hét végén elutazott. Onnan e hó 26-án fog Kolozsvárra visszatérni.

— **Az 1848-as idők eseményeiről.** A kolozsvári ágostai evangélikusok templomában vasárnap délelőtt tartott isteni tisztelet keretében az egyházközség kiváló ifju papja Kirchnopf Gusztáv rendkívül érdekes predikációt tartott. Magasan szárnyaló beszédjében az 1848-iki idők nagy eseményeivel

foglalkozott s a március 15-iki eszméket fejtegette hazafias és magas néző pontokból. Az ájtatoskodó közönség igazi lelki gyönyörűséggel hallgatta a jeles hitszónok magasröptű és hazafias szellemű elmélkedéseit.

— **Dr. Szádeczky Lajos Londonban.** A nemzetközi történelmi kongresszust, melyet öt évenként szoktak tartani, ez évben és pedig április első napjaiban Londonban fogják megtartani. Ezen a kongresszuson a kolozsvári egyetemet dr. Szádeczky Lajos, a magyar történelem professzora fogja képviselni, aki e célból e hét végén utazik Londonba. Onnan április közepén érkezik vissza Kolozsvárra.

— **Kosutány rektor avató beszédje.** A kolozsvári egyetemen szombaton lefolyt doktoravató gyűlésen a felavatott új doktorokhoz. Dr. Kosutány Ignác rektor a következő hazafias szellemű és lelkesítő beszédet intézte: «Nagy idők évfordulóját ünnepli ma Magyarország. Az időt az tette naggyá, hogy nagy eszmékért mékért lelkesedett, s az igaz Isten oltárán gyújtott áldozatot. Ma más idők járnak. Nem, mintha az eszmék igazsága megfogyatkozott volna, hanem mert az emberek mások, ideálokért nem igen lelkesednek; idegen eszmék oltárán áldoznak, s nem vonakodnak véres áldozatoktól sem. Doktor urak is az esemény munkásai, mert az emberek egyik legnemesebb ideálja a tudomány, mely az igazságot kutatja. Ebben fáradoztak, dolgoztak kora ifjuságuktól kezdve és mint az eszmék munkásai nyerték el ma munkájuk eszményi bérért a doktori méltóságot. Az egyetem tanácsa nevében melegen üdvözlöm önöket és kívánom, hogy kitartóan, soha nem lankadó hévvel folytassák utjukat az események felé. És, ha az élet netalán nem is viszozozza törekvésüket földi javakkal, még mindig megmarad a jól végzett munka és kötelesség tudata. Ettől semmi hatalom nem foszthatja meg önöket.»

— **Apáthy dr. itthon.** Dr. Apáthy István a múlt héten néhány napot Bu-

dapesten töltött. Szombaton este jenu járt az országos függetlenségi párt helyi ségében, ahol a párttagok nagy szeretettel fogadták. Apáthy dr. az est folyamán hosszabb tanácskozást folytatott a pártvezetőség tagjaival. Tegnap este érkezett haza Budapestről.

— **A főkapitány Budapesten.** Dr. Hadady Endre, Kolozsvár város főkapitánya a múlt hét végén Budapestre utazott, ahol részt vesz a belügyminiszteriumban tartandó értekezleten, amelyen a vidéki városok rendőrségeinek államosítása kérdését fogják több napon át tárgyalni. Távolléte alatt Tussai Gábor rendőrkapitány helyettesíti.

— **Nincs gáz.** A gázgyárban szombaton kitört sztrájknak meg van az előreláthatott következménye. A gyár ugyanis nem képes sem elegendő, sem megfelelő minőségű világító anyagot termelni, a mi természetesen városszerte nagy és érthető bosszúságot okoz a fogyasztóközönség körében. Szombaton és vasárnap alig tudtak a gyárban katonai munkaerővel csak valamennyi gázt termelni s a mit termeltek az is a lehető legsilányabb. Az utcákon lévő gázlámpákat a katonák hűságesen gyújtogatták ugyan, de bizony alig pislogtak, úgy hogy az utcák teljes sötétségben maradtak. Mindenesetre kell itt sürgősen és erélyesen közbelépnie s rászoritani a gyárat, hogy a gyár zavartalan és megfelelő termelő-képességét mihamarább állítsa helyre, mert ez az állapot tarthatatlan. Tegnap egész este a posta hivatalnál gyertyavilág mellett dolgoztak, mivel a gáz kialudt. Jó volna ha a városi halóság lépne közbe, hogy ezeken a gázmizériákon segítsen.

— **Az EGE. gyűlése.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet vasárnap délelőtt saját helyiségében tartotta meg évi rendes közgyűlését br. Bánffy Ernő elnöklésével, aki a gyűlést megnyitva, az igazgató-választmány jelentését olvastatta fel az egylet múlt évi működéséről. Ezután a pénztári jelentést és költségvetési előirányzatot tárgyalták és fogadták el. Két indítvány is szerepelt a gyűlés tárgysorozatán és pedig a kolozsi ménesbirtok megvásárlása és a számtartási osztály felállításáról. Mindkét indítványt elfogadták.

— **Tokaji László előadása.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet vasárnap délelőtt közgyűlésével kapcsolatban és azt követően Tokaji László, egyleti titkár igen érdekes előadást tartott „Az erdélyrészi földbirtokpolitika feladatairól” címen. A nagyszámú hallgatóság figyelmét a tanulságos és szakavatott fejtegetések állandóan lekötve tartották. Az előadót zajosan megéljenzették.

— **Sztrájk a Gázgyárban.** A kolozsvári gázgyárban szombaton reggel a gyár munkásai sztrájkba léptek. A sztrájkra az adott okot, hogy a gyár vezetősége megtagadta a munkások béremelésre vonatkozó követelésének teljesítését. A rendőrhatalóság megkísérelte az ügynek békés elintézését, ez azonban a gyárvezetőség makacs ellenállásán meghiúsult. A gyár most az üzemet katonai erővel folytatja. Értesüléseink szerint a hét valamelyik napján újabb kísérletet tesznek a munkásokkal való megegyezésre, a mi csak az esetben fog eredményre vezetni, ha a gyár legalább részben eleget tesz a munkásság követelésének, amire azonban a gyárvezetőség ez idő szerint még nem sok hajlandóságot mutat.

— **Uj doktorok.** Egyetemünkön szombaton délben tartott gyűlésén a következőket avatták fel doktorokká és pedig: *Jogtudományiak:* Asztalos Lajos, Ehrlich István, dr. tusnádi Élthes Gyula, Glück Sándor, Götz Miklós, Klein László, László Sándor, Márki György, farádi Sándor Balázs, hencfalvi Sárkány Kálmán, Schleyer Lajos, dr. Schulért Károly, dr. Szabó Kornél, Tápai Károly, Zahorecz Károly. *Allamtudományiak:* Almásy Antal, Dajka Endre, Faragó Elek, léczfalvi Sipos Kamilló, Zsótér Dezső. Az új dotto-

ÜZENETEK.

Emke tag. Ön azt óhajtaná tudni, hogy mire való az Emke pénze? Hát arra semmi esetre sem, hogy az Emke pénzén a főtitkár holmi testes rőpiratokat jelentessen meg. Az a rőpirat, melyet legutóbb a Dózsa Endre-féle indítvány dolgában megjelentetett néhány száz koronába belekerült s ezt az Emke pénzből fedezték. Kétségtelen dolog, hogy az Emke részére tett hazafias és nagyvlelkű adományoknak nem az a rendeltetése, hogy abból sok száz koronát a főtitkár ilyenmő rőpiratok költségeire használjon fel, mert ezekkel az Emke kulturfeladatainak semmi közük s ha a főtitkár ilyen nyomdatermek megjelentetésével ambicionálja magát, ezt tegye a saját zsebére s ne terhelje azzal az Emke pénztárát.

Városatya. Megvalljuk mi sem értjük azt, hogy a város műszaki osztályának valamelyik alkalmazottja egy városi középületet megtervez és annak építését ellenőrzi mi címen formálhat jogot külön díjazáshoz. Igaz ugyan, hogy a törvényhatósági bizottság szakosztályai a napokban tartott ülésükön a vásárcsarnokot tervező városi mérnök részére az általa igényelt 24.000 (?) korona külön díjat elfogadták, de ehhez még a közgyűlésnek és azután a kormánynak is van szava s reméljük is, hogy valamelyik forum csak belátja, hogy ilyen horribilis összeget nem folyósíthat egy városi alkalmazottnak. Hiszen, ha külön akarják díjazni, akkor valami jóval csekélyebb összeggel is illően lesz honorálva a jelzett mérnök hivatalból végzett munkája.

B. K. Kolozsvár város levéltárno-

kál László Árpádöt tudtunk szerint sem a tanács, sem a törvényhatósági bizottság nem küldötte ki külföldi tanulmányultra s ebből kifolyólag a tanulmányul költségeit a város nem is viseli. Utána jártunk különben a dolognak s illetékes helyen azt a felvilágosítást adták, hogy a levéltárnok — aki ma indul el külföldi útjára egyszerűen négyheti szabadságot kért és kapott s a tanulmányul utat saját költségén teszi. Az ugyan még nem zárja ki azt, hogy majd a mikor visszakerül a külföldről és valami jelentést tesz a tapasztalatairól — utólag a várossal megteríteti az utiköltségeit. Ilyen esetek már fordultak elő a mi kincses városunknál. Ergő lehet — *precedensekre hivatkozni.*

Színházlátogató. Arról mi nem világosíthatjuk fel önt, hogy Mezei Margit, aki csak néhány hónapot töltött a kolozsvári színház kötelékeiben, miért távozott el a színházról és jelenleg hol tartózkodik. Ugy kell lenni, hogy végleg elhagyta a színházat, mert az igazgatóság már be is töltötte a helyét, még pedig Hegyi Lillivel, aki megelőzőleg rövid ideig tagja volt már a színháznak. Az új énekesnő már e hét folyamán játszani is fog.

Dr. Cz. S. Az esetben, ha gróf Bánffy Miklóst kinevezik a Nemzeti Színház és az Opera intendánsává (ami ugy látszik rövidesen bekövetkezik) le kell mondanania a képviselői mandátumáról mert ez a két állás összeférhetetlen. Kialátás van tehát arra, hogy Kolozsvár második kerületében rövid időn belül időközi választás lesz.

rokhoz dr. *Kosutány* Ignác rektor intézett a márciusi eszméket fejtegető hazafias beszédet, mely után a hallgatóság a népszerű rektort zajos óvációkban részesítette.

— **Előadás a Mentő-állomáson.** A kolozsvári Önkéntes Mentő Egyesület palotájában vasárnap délután ismeretierjesztő előadás volt, mely alkalommal dr. Konrádi Dániel igazgató tartott igen érdekes előadást gyakorlati példákkal élénkítve az életmentés dolgában való tudnivalókról. A szép számu közönség az előadást tetszéssel hallgatta s az előadót zajosan megéljenezte.

x **Diána gőzfürdő** a közegészségi és kényelmi követelményeknek és igényeknek mindenben megfelelően áll a közönség rendelkezésére. A fürdő szerdán és pénteken egész nap a nők, a többi napokon reggel 6 órától déli 1 óráig a férfiak részére áll rendelkezésére.

x **Oberding Antal** vízvezeték, csatornázás és központi fűtések berendezési vállalata Kolozsvár, Ferenc József-ut 62. szám. Telefon 625.

x **Erdély legszebb ékszer-üzlete!** **BENEDEK SANDOR** Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 13. sz. alatt. — Telefon 721. sz. — Ékszer-, ezüst-, műipari tárgyak legszebb kivitelben és legolcsóbb árban. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltnék.

x **A KI VALAMELY** idegen nyelv elsajátítása iránt érdeklődik, forduljon közvetlenül a Berlitz nyelviskolához, a melynek az egész világon való elterjedettsége (kb. 400 iskola) tanuskodik arról, hogy ott aránylag rövid idő alatt bármely európai nyelvet tökéletesen elsajátíthatnak. Oktatás nyerhető csoportos vagy magánórákban reggel 8 órától este fél 10 óráig. Minden hó elején új kurzusok kezdők részére. Beiratkozni bármikor lehet. Kimerítő felvilágosítást nyújt az igazgatóság. Berlitz nyelviskola Kolozsvár, Ferenc József-ut 4. (Uránia palota). Prospektus díjtalan. Fordítási iroda az intézetben. Telefon szám 895.

x **Kispipa vendéglőben** havi abonem éllap szerint, jó izletes magyar konyha, valamint kitűnő pontos kiszolgálás. Tisztelettel **Bodor Márton** vendéglős.

Színház.

*
Heti műsor a téli színházban.

Nasárnap: délután: A mexikói lány. (Operette ujdonság, negyedszer. Félhelyárakkal). Este: Az ember tragédiája. (Uj betanulással, új kiállítás-sal, 3-adszor. Bérlet 143. szám, C.) Hétfőn: Az ember tragédiája. (Uj betanulással, új kiállítás-sal, 4-edszer. Bérlet 144. szám, D.)

Kedden: Ártatlan Zsuzsi. (Hegy Lili első föllépése. Bérlet 145. sz., A.) Szerdán: Éva. (Jubiláris előadás, 25-ödször. Berky Lili vendégjátékával. Bérletszűnet XXX. szám, B.)

Csütörtökön: Tűzherceg, utána: Édes öregem. (Operette-repriz. Berky Lili vendégjátékával. Bérlet 146. sz., B.) Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: Nincs előadás.

Nasárnap: d. u.: Cigányszerzem. (Félhelyárakkal.) Este: Az ember tragédiája. (Uj betanulással, új kiállítás-sal, ötödször. — Bérletszűnet XXXI. szám, C.)

Hétfőn: délután: Az obsitos. (Félhelyárakkal.) — Este: Tündérszerzem. (Bérlet 147. szám, C.)

«Az ember tragédiája»-nak husvétvasárnapi bérletszűnetes előadására a bérelt páholyokat hétfő déli 12 óráig tartja fenn az elővételi pénztár a (C) bérlők részére.

x **Incze Elek** utóda **Fuhrmann Miklós** könyvkötészete Kolozsvárt, Szentegyház-utca 7 szám. Ajánlja tetemesen megnagyobbított és ujonnan jól felszerelt műhelyét, ahol képzett munkásokkal a legdiszesebb munkáktól a legegyszerűbbig elsőrendű anyaggal, mérsékelt árért, pontos időre állók becses megrendelím rendelkezésére. Munkafelvételi helyek: Kossuth Lajos-utca 2 szám Fuhrmann M. papírkereskedésében és Szentegyház-utca 7 sz. Telefon szám mindig 249. — Használt de jókarban levő gépek olcsón eladók.

Felhívás.

A n. é. közönség szives tudomására kívánom hozni, hogy az

Őszi és téli ujdonságok

teljesen raktárra érkeztek.

Ugy mint:

Costüm szövetek
Ruha szövetek

Bársonyok
Barchettek

Tenisz flanel
Válkendő.

A költözködők figyelmébe:

Ágy garnitúrák
Szőnyegek
Csipke és szövet függöny
Kész mátrácok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

Maradok tisztelettel

Hohn Bertalan

Kolozsvár,

Wesselényi M.-u. 5.

Telefon 878.

TISZTVISELŐ- KÖLCSÖN- ÜGYEKBE

díjmentes felvilágosítást nyújt az
Osztr. magy. I. ált. tisztviselő-
egylet kolozsvári képviselősege

Kolozsvár, Páris

(most Hegedüs Sándor)-u. 16.

Hivatalos óra:

d. u. 3—4-ig és 6—8-ig.

Telefonszám 191.

Telefonszám 191.

Ingyen recept mindazoknak, akik gyakori csömörben szenvednek. Ajánlom, hogy az előnyösen

ismert **Korona**
vendéglőből jó, tiszta

„Szilágysági“ bort

vegyenek. Nem kételkedik, ha meggyőződik, hogy a Korona vendéglő „Szilágysági“ borától, ha minden evés után egy pohárral iszik, ugy attól a csömör örökre elmúlik. — Akinek pedig nincsen étvágya, annak határozottan jót tesz a Korona vendéglő kisűstön főzött **seprópálinkája**. Fontos tudni, hogy Pecsénye bort 1 koronáért, Leányka bort 1 kor. 40 fillérért. Sepró- és Szilvapálinkát 2 kor. 40 fillérért rendelésre **teljesen pénz nélkül** házhoz szállít a

KORONA vendéglős Kolozsvárt,

Kossuth Lajos-utca 49. szám.

Nagy János

kőfaragó-üzlete

Kolozsvárt

Petőfi-utca 22—24.

Villanyos erőre be-
rendezett márvány,
gránit, syenit, ande-
sit sirkő- és butor-
márvány gyára. ::

Elvállal mindenféle kőfaragó munkákat.

(Saját márvány-
és mészkőbányák.)

BITTO
REZSŐ

ELSŐRENDŰ URI-DIVAT KÜLÖNLEGESSÉGEK
KOLZSVÁR ÜZLETE MÁTYÁS KIR. TER 12
TELEFON 176.

BÁLI INGEK, KEZTYŰK, BÁLI CIPŐK,
KALAP ÉS GYLINDER UJDONSÁGOK,
TELISAPKA, FELÖLTŐ NAGY VÁLASZTEKBAJ
KAPHATÓ.

Magnás-Kaszinó nyilvános étterme Deák Ferenc- utca 16 szám.

Elsőrendű konyha. Friss, csapolt Dreher korona sör. Valódi fajborok. Színház után friss vacsora. Estéknént Balogh Jancsi és fia ujjonnan szervezett zenekara játszik. Havi abonemát elfogadok. Számos látogatást kér:
Szilágyi Béla vendéglős.

Mezőgazdasági Bank és Tak.-pénztár R.-T.

Elfogad betéteket betéti könyvecskékre és folyó számlára legelőnyösebb kamatozás mellett naptól napig s a tőkekamatadót is az intézet sajátjából fizeti s azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Lombard kölcsönöket nyújt érték-papírosokra előnyös kamatláb mellett.

Váltókat leszámítol előnyös kamatfizetés mellett.

Kölcsönöket nyújt ingatlanokra való betáblázás és váltófedezet alapján.

Folyószámla hitelek nyújt fedezettel előnyös kamatfizetés mellett.

Értékpapírokat vesz és elad napi árfolyamon.

Foglalkozik minden a bank és takarékpénztár üzletkörhöz tartozó ügyleteket.

Az igazgatóság.

Szigethy Lajos

uriszabó üzlete

Kolozsvár

Telefon 11-50

Kossuth Lajos-utca 36.

Hazai és külföldi szöveteket a legválogatottabb s legfinomabb izlést kiellégítően állandóan raktáron tartok.

Minden munka saját műhelyemben készül.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szolid ár!

Modern szabászat!

Pontos kiszolgálás!

Csász. és kir. udvari szállítók!

Legelőszobb **butor bevásárlási forrás**

Erdély legnagyobb butorgyára.

WESTITZ MIHÁLY ÉS FIAI

butorgyára,

Marosvásárhelyt Széchenyi-tér 41.

Telefonszám: 112-113.

Kolozsvárt,

Unio-utca 7. szám.

Telefonsz. 661.

Csakis kitünő minőségű árukat hoz forgalomba és azokért a legmesszebb menő jótállást vállalja.

Hitelképes egyéneknek árfelemelés nélkül részletre.

Vidéken meghívásra bemutatjuk gazdag mintagyűjteményünket.

Menyasszonyi kelengyék rendkívüli nagy választékban.

Fűrészgyárunkban mindennemű épületfa, deszka, lécsindely, tölgyfaparkett olcsón kapható.

Erzsébet gőz- és kádfürdő

Kolozsvárt

Kisszamos-utca 1-ső szám.

Legújabban átalakítva és berendezve.

Nyitva reggel 7-16 óráig.

Ifjúság részére 30% kedvezmény.

Telefon szám 393.

ERDÉLYI KERESKEDELMI ÉS AUTOMOBIL-FORGALMI

Részvénytársaság Kolozsvár,
MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR (Bánffy-palota.)

Garage és javítóműhely:

Honvéd-u. 29. Fiókok: Brassó, Marosvásárhely és Nagyvárad.

Világhírű gyártmányú és versenyeket ismételtén nyert benzínüzemű autók, továbbá az eddig egyetlen leg-tökéletesebb villanyüzemű autók eladása. — Automobil kellékek és alkatrészek, garagirozás és szakszerű javítás saját modernül felszerelt villanyüzemű műhelyünkben.

Karosszeria készítés, festés és bőrzés, jótállás mellett.

Teherautó eladása és teherfuvarozások leggyorsabb lebonyolítása.

Személyszállító járatok beállítása Erdély területén bárhol.

Biasini Szálloda

és étterem Kolozsvár.

Olcso és tiszta szobák.

Kitünő magyar konyha.

Olcso árak. Eredeti fajborok.

Havi abonoma.

Hadinger S. Ede

fogászati laboratoriuma

Kolozsvár,

Forduló-utca 5. I. em.

HIRDETÉSEK

FÖLVETETNEK
AKIADÓ HIVATALBAN
KOLOZSVÁR, KOSSUTH L.-U. 10.

Erdélyrészi
Magyar Jelzálog bank r. t.
Kolozsvár, Pózsá-utca 1. szám.

Betétek

5%-al

kamatoztatnak.

Váltószámítás.

Szelvények és kisorsolt értékek
beváltása. Tőzsdei megbízások.

Megérkezett

**a tiroli férfi és női
ének és táncsoprot**
a „CLUB”-kávéházban
hangversenyez

művészi programja.

Számos látogatást kér

HUNWALD GYULA

a „Club”-kávéház tulajdonosa.

Unió-utca 6.

SZINKÖR - MOZGÓ

Előadások
hétköznapokon

5 órákor
6¹/₂ órákor
8 órákor
9¹/₂ órákor

Helyárak
hétköznapokon

Páholyülés 85 fillér.
Földszinti ülés 52 „
Állóhely 12 „
Alsóerkély 42 „
Felsőerkély 22 „
(a jegyadóval együtt)

Műsor:

Hétfőn és kedden:

1. A zenekar nyitánya.
2. Hulló vércseppek.
3. Az áruló csók.
4. Pali és felesége.
5. Bloisi kastély.
6. Egy szegény ifjú története.

Szerdán és csütörtökön.

1. A zenekar nyitánya.
 2. Nora.
 3. A kis árva.
 4. Rio-de-Janeiro kikötő.
 5. Jozsefint eladják a nővérei.
- Nagyszombaton és husvét
vasárnap:

Krisztus élete.

Helyárak
vasárnapokon

Páholyülés 85 fill.
Földszinti I. hely 85 „
II. hely 52 „
Állóhely 12 „
Alsóerkély 42 „
Felsőerkély 22 „
(a jegyadóval együtt)

Előadások
vasárnapokon

2¹/₂ órákor
4 órákor
5¹/₂ órákor
7 órákor
8¹/₂ órákor
10 órákor

Első Erdélyrészi Messenger-Boy vállalat. Telefon 280. szám.

Fanta István

uri szabó üzlete

Kolozsvár, Szentegyház-u. 1. sz.

Finom angol

szabóság.

Nagy szövet-
raktár hazai és angol

szövetekben.

Tisztelettel:

Fanta István.

Cipőt akar?

Akkor forduljon

Papp Mihály

(Kossuth Lajos-utca) cipészhez,
mert készít önnek szépet, elegánsat
és fesset, bármely fővárossal
versenyképes. Vidéki megrende-
léshez elegendő egy használt cipő
beküldése.

Pontos kiszolgálás. Jutányos ár.

Ritka alkalom!

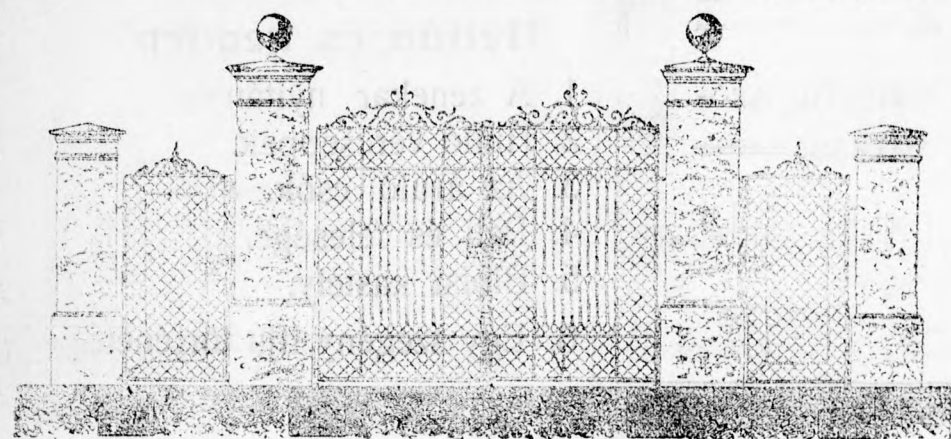
Raktáromon levő 3000 darab
leányka és női felöltőt, szörme-
kabátot, női bundát, muffot és
boát leszállított árban árusítom.
Kabátok 10 koronától feljebb!!

Tisztelettel:

Bányai Sámuel és Fia utóda
Szentegyház-utca 1. szám alatt.

(Státus-palota.)

Kitüntetve jó munkáért és versenyképességért arany-, ezüst és bronzérmekkel stb.

LEBER GYULA

első erdélyi
sodrony-szö-
vet fonat,

kertkerítés és ruganyos acél-sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt,

Egyetem-utca 7. és Petőfi-utca 13. szám.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, úgymint: kertek,
erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez

Gépfonatait-, disz-kerítéseit, disz-kapuit.

Szabadalmazott gépfonatok 26 fillértől feljebb.

Telefonszám 439. Olcsó kerítések! Telefonszám 439.

Képes árjegyzékkel bérmentve szolgálok!

Friedrich Károly

Mérnök

Beton- és Vasbeton-Építési Vállalat

Kolozsvár.

Iroda: Ferencz József-ut 110-112. Tel. sz. 836.

Ezen hely lefoglalva

Tauffer Dezső

vaskereskedése részére

Wesselényi Miklós-utca 24. szám.

B. Bak Sándor

műlakatos mester

KOLOZSVÁR MALOM-UTCA 16. SZÁM.

Telefon: 508.

Ujonnán épült gyárában készít mindennemű
rácsmunkát, épület-vasalást stb.

a „Szultsberger“-féle

ablakzáraknak, melyek a legjobbak, erdélyrészi bizományi raktára!